

Covid-19 - vaccination hantering av Comirnaty Omikron XBB.1.5.

Innehåll

Syfte och omfattning.....	1
Roller och ansvar.....	1
Observandum.....	2
Beskrivning.....	2
Leverans.....	2
Förvaring och hållbarhet.....	2
Inför iordningställande av vaccindoser.....	3
Material.....	3
Iordningställande.....	4
Administrering.....	4
Dokumenthistorik.....	6
Referenser.....	6
Externa styrande dokument.....	6
Bilaga 1. Signeringslista.....	7

Syfte och omfattning

Instruktion som beskriver iordningsställande och administrering av Covid-19 vaccin Comirnaty Omicron XBB.1.5 (PfizerBioNTech). Syftet är att tydliggöra kraven samt underlätta för att alla som iordningställer och administrerar Covid-19 vaccin ska arbeta i enlighet med gällande krav och med aseptisk teknik. För fullständig instruktion se [Comirnaty - vaccin mot covid-19 - Pfizer/BioNTech, Läkemedelsverket.se](#).

Roller och ansvar

Sjuksköterskor och farmaceuter som iordningställer eller administrerar Covid-19 vaccin ska läsa denna rutin innan de börjar arbeta med aktuellt vaccin.

All personal som arbetar med vaccineringen ansvarar för att känna till och arbeta enligt de rutiner som fastställts av Region Uppsala. Signeringslista för att personalen tagit del av aktuell rutin ska användas, se Bilaga 1.

Vid vaccination i externa lokaler är det lokalansvarig arbetsledares ansvar att säkerställa att all aktuell personal får ta del av innehållet i detta dokument.

Observandum

Viktigt att tänka på:

- Arbeta med aseptisk arbetsteknik för att säkerställa att vaccinet inte kontamineras vid hanteringen. Att arbeta med aseptisk arbetsteknik innebär att bevara det rena rent, exempelvis genom att följa hygienregler eller på annat sätt undvika kontamination av handskar, övrigt material eller läkemedlet. Vid misstänkt kontamination ska materialet kasseras.
- Det är viktigt att den som iordningställer vaccin arbetar metodiskt och ostört samt kontinuerligt samarbetar med den person i lokalen som har koll på hur många doser som ska administreras.
- Inget vaccin ska förspillas i onödan.
- Avfall från vaccinationen (sprutor, kanyler, vaccinflaska etc) kasseras i gul plastbox för smittförande/kliniskt avfall. Fyll inte riskavfallsbehållare till mer än 2/3 och behållaren får inte väga mer än 10 kg.
- För att undvika svårigheter vid borttagande av kanylen ska kanylen inte sättas fast med alltför stor kraft. Kanylen ska inte sättas tillbaka i hylsan efter sticket. Var noga med hur riskavfallskartongen placeras, så det blir enkelt att slänga sprutan direkt efter sticket.
- Vid händelse av sticksador ska arbetsledande funktion meddelas.

Beskrivning

Leverans

Comirnaty Omicron XBB.1.5 (PfizerBioNTech) levereras i färdigspädda ampuller som ger 6 eller 7 vaccinationsdoser beroende på om vanlig spruta eller spruta med låg dödvolum och fast nål används. Material för att administrera vaccinet följer inte med vaccinleveransen.

Förvaring och hållbarhet

Frysta injektionsflaskor ska flyttas till kylskåp (2-8 °C) för upptining. Det kan ta 6 timmar för en förpackning med 10 injektionsflaskor att tina. Som alternativ kan frysta enskilda injektionsflaskor också tinas upp i 30 minuter vid temperaturer upp till 30 °C

för omedelbar användning. Det öppnade vaccinet kan förvaras i upp till 10 veckor vid 2–8 °C.

Öppnat vaccin får förvaras max 12 timmar utanför kylskåp. Efter öppnandet och uppdragning i spruta, är vaccinet hållbart i max 12 timmar.

Inför iordningställande av vaccindoser

Kortärmad tröja, munskydd och förkläde ska användas. Klocka och ringar tas av. Innan arbetet startar, tvätta händer och underarmar med tvål och vatten i minst 30 sekunder. Torka händerna noggrant och använd därefter handsprit. Handskar ska sättas på efter att det material som behövs för iordningställandet tagits fram. Handskar är ett krav då vissa covid-19-vacciner kan innebära risker för personalen vid exponering. Handskarna ska bytas ofta, till exempel vid avbrytande av arbetet samt vid misstänkt spill. Vid avtagande av handskar ska dessa vrängas ut och in och kastas i brännbart. Tvätta och sprita händer efter avtagande av handskar.

Material

Plocka fram nedanstående för varje vaccinflaska:

Artikel	Mängd
Comirnaty Omicron XBB.1.5 (PfizerBioNTech)	1 flaska
Desinficerande swab eller kompress + klorhexidinsprit	1 stycken
Uppdragningskanyl	1 stycken
Spruta 1 ml eller annan avsedd spruta (för injektion av vaccinet)	6-7 stycken
Kanyl för intramuskulär injektion 23 G (om ej spruta med integrerad kanyl används)	6 stycken
Sprutetiketter	6-7 stycken
Rondskålar eller sprutfat för färdiga sprutor	
Något att slänga skräp i	
Riskavfallsbehållare	

Iordningställande

Gör så här:

1. Torka av arbetsytan med ytdesinfektionsmedel med tensid och rengör händerna enligt ovan.
2. Ta fram vaccinflaskan från kylskåpet och låt den anta rumstemperatur (ca 15 min). Anteckna tidpunkt för uttagande av vaccinet från kylskåp på injektionsflaskan. Vaccinet är ljuskänsligt - förvara flaskan i skydd från direkt solljus.
3. Får ej skakas, vänd försiktigt injektionsflaskan efter upptining. Syna injektionsflaskan och bekräfta att vätskan är vit till benvit i färgen. Comirnaty Omicron XBB.1.5 kan innehålla vita eller genomskinliga produktrelaterade partiklar. Kassera injektionsflaskan om suspensionen är missfärgad eller innehåller andra synliga partiklar.
4. Ta bort locket och desinficera vaccinflaskans gummimembran med färdiga tussar med isopropylalkohol eller tork/ kompress indränkt i klorhexidinsprit. Gnugga membranet i 15 sek och låt sedan torka i 30 sek.
5. Vid behov kan utjämnande av tryck genomföras genom att försiktigt tillsätta motsvarande mängd luft innan uttagande av dos.
6. Dra upp 0,3 ml vaccinsuspension från injektionsflaskan med uppdragningskanyl och avsedd spruta. För att undvika vaccinförluster används i första hand 23 G kanyl (blå).
7. Låt uppdragningskanylen sitta kvar i flaskan, ta loss sprutan och sätt på injektionskanyl. Koppla på en ny spruta och vänd flaskan försiktigt fram och tillbaka.
8. Upprepa steg 5-7 med nya sprutor tills 6 doser dragits upp. Om det går att dra upp sju doser får denna extrados användas. Överblivna vaccinmängder från olika injektionsflaskor får inte kombineras.
9. Varje spruta ska märkas med sprutetikett med läkemedelsnamn, batchnummer/LOT och tidpunkt för iordningställandet samt signeras av den som iordningställt läkemedlet.
10. Avfall innehållandes rester av vaccin (exv vaccinflaskor eller kanyler) sorteras i gul box för smittförande/kliniskt avfall, övrigt material sorteras som brännbart.
11. Torka slutligen av arbetsytan med ytdesinfektionsmedel med tensid och tvätta händerna enligt ovan.

Administrering

Hygienrutiner för patientnära vård ska följas.

Gör så här:

1. Administration ska ske så snart som möjligt, och senast 12 timmar, efter iordningställande. Säkerställ hållbarheten genom att kontrollera märkningen på sprutan.

2. Kontrollera på sprutetiketten att rätt vaccin är framtaget.
3. Kontrollera att sprutan är intakt, innehåller rätt volym (0,3 ml), samt att suspensionen inte är missfärgad eller innehåller några partiklar. Vid identifierade brister ska sprutan kasseras.
4. Administrera vaccinet intramuskulärt i deltoideusmuskeln i överarmen. Injektion sker enligt ordinarie rutiner, [Intramuskulär injektionsteknik](#), [Vårdhandboken.se](#). Säkerställ att hela dosen administreras.

Dokumenthistorik

Författare

Daniel Svensson, Hans Sjöberg

Datum

2022-10-03 Nytt dokument. Vaccinets namn har ändrats till det aktuella vaccinet Comirnaty Original/Omicron BA.5 (PfizerBioNTech) samt fullständig tillgänglighetsanpassning av hela dokumentet.

Referenser

[Produktresumé för Comirnaty \(PfizerBioNTech\), European Medicines Agency.eu \(pdf\).](#)

[Iordningställande, administrering och överlämnande. Från Läkemedelshantering - Övergripande rutin för Region Uppsala, Region Uppsala.se \(pdf\).](#)

Externa styrande dokument

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2017:37):

[Senaste version av HSLF-FS 2017:37 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården – Konsoliderad, Socialstyrelsen.se. Hämtad 2022-09-09.](#)

